

Appendix 5

CITY OF HELSINKI AIR QUALITY ACTION PLAN 2008-2016 Progress report 2008-2010 approved by the City Board 9.5.2011

HELSINGIN KAUPUNGIN ILMANSUOJELUN TOIMINTAOHJELMA 2008-2016 Toteutumisen arviointi 2008-2010 (Khs 9.5.2011)

<u>I Yleiset toimenpiteet</u>	Vastuutahot ja yhteistyötahot	Toimenpiteiden tilanne
I:1 Vaikutetaan verotukseen ja lainsäädäntöön	Halke , muut hallintokunnat	Virastot ja liikelaitokset osallistuvat tarpeen mukana lainsäädännön valmisteluun. Ymk on ollut kuultavana eduskunnassa ilmanlaatudirektiivin täytäntöönpanoon liittyen. Helen vaikuttaa Energiateollisuuden kautta.
I:2 Vaikutetaan kansainväliseen päätöksentekoon edunvalvontajärjestöjen ja verkostojen kautta	Kaikki hallintokunnat	Virastot ja liikelaitokset toimivat kukin omien järjestöjensä ja verkostojensa kautta. Ymk osallistuu mm. Eurocities-järjestön ilmanlaatu-, ilmasto- ja energiatyöryhmän työhön. Ymk on osallistunut myös EU:n ilmanlaatudirektiivin hiekoituspoikkeusohjeistuksen valmisteluun. HelSa on mukana Suomen satamaliiton ympäristöryhmässä ja Itämeren sataminen BPO ympäristöryhmässä. Tätä kautta pyritään vaikuttamaan päätöksentekoon. Helen on mukana Energiateollisuuden ja Eurelectricin edunvalvontatyössä vaikutuskohteena ilmansuojeluun vaikuttavat direktiivit ja muut EU-tason viralliset asiakirjat. HKL on sitoutunut kansainvälisen joukkoliikennejärjestön UITP:n Rooman julistukseen eli vuonna 2005 Roomassa määriteltyihin kestävä kehityksen periaatteisiin.
I:3 Kannustetaan muita maita kaukokulkeutuvien pienhiukkasten vähentämiseen	Ymk, Halke , muut hallintokunnat	Kansainvälistä yhteistyötä tehdään mm. Eurocities-järjestön kautta.
I:4 Kaupunki toimii esimerkkinä	Kaikki hallintokunnat	Vähäpäästöisyyden kriteerejä noudatetaan myös kaupungin ajoneuvohankinnoissa. Kaupungin virastot ja liikelaitokset laativat omia työmatkaliikkumissuunnitelmiaan.

		Helsinki on kouluttanut jo yli 700 ekotukihenkilöä. Ekotukitoimintaa on laajennettu myös muihin seudun kuntiin. Kaupunki on tehnyt Helsingin ekologisesti kestävästä rakentamisesta ohjelman noudatettavaksi julkisten palvelurakennusten sekä infrarakentamisen hankkeissa.
I:5 Edistetään joukkoliikennehankkeiden toteutusta ja kehittämistä	HSL, HKL, Halke	Pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan (PLJ2007) sisältyvien Kehäradan ja Länsimetron rakentaminen on käynnistynyt ja etenee suunnitellusti. Länsimetron liikennöinnin on määrä alkaa vuoden 2015 lopussa. Jokeri-linjan kehittämissuunnitelma valmistuu maaliskuussa 2011. Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ2011) luonnos valmistui lokakuussa 2010. Liikennejärjestelmäpäätös on määrä tehdä maaliskuussa 2011. Jätkäsaaren uusien raitioratojen kiskotyöt ovat käynnissä ja kaksi raitiolinjaa johdetaan Jätkäsaareen v. 2012.
<u>II Maankäytön suunnittelu ja liikenne</u>		
II:1 Maankäytön suunnittelussa huomioidaan ilmanlaatuvaatimukset	KSV, Opev, HKL, Ymk	Maankäytön suunnittelun keinoin pyritään vähentämään liikkumistarvetta ja toteuttamaan viheralueita tiiviisti rakennetuille alueille. Liikkumistarvetta pyritään lisäksi ohjaamaan kestäville kulkutavoille suosimalla joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä sekä parantamalla niiden toimintaedellytyksiä. KSV osallistuu EU:n BRIDGE-hankkeeseen (sustainaBle uRban plannIng Decision support accountinG for urban mEtabolism), jossa tutkitaan kaupunkien aineenvaihduntaa. KSV on kehittänyt menetelmää (KARVI), jolla arvioidaan kaavoitetun uuden maankäytön sijoittumista raideliikenteen palvelualueen suhteen. Lisäksi KSV on yhteistyössä VTT:n kanssa kehittänyt työkalua kaavoituksen ekotehokkuuden arviointiin. Ymk ja KSV osallistuvat myös pk-seudun kaupunkisuunnittelu- ja ilman-suojeluasiantuntijoiden yhteistyöhön HSY:n koordinoimassa K&I-työryhmässä.

II:2 Lisätään joukkoliikenteen houkuttelevuutta	HSL, HKL, KSV	Helmi-järjestelmän laajentaminen ja nollaviive-etuuksien määrän lisääminen ovat käynnissä. Raitioliikenteen kokonaiskehittämisselvitys on valmistunut. Tärkeimpien joukkoliikennekatujen linja-autokaistat ovat muutettu aina voimassaoleviksi. Raitiolinja 9 ja Kampin raitiotie otettiin käyttöön vuonna 2009. HKL on tehnyt 2.12.2010 hankintapäätöksen 40 uuden matalalattiaisen nivelraitiovaunun hankinnasta 2013-2018. Korkeatasoisten, vilkkaiden joukkoliikenteen solmukohtien pysäkkikatojen ja matkustajainformaation kehittäminen on käynnistetty, tavoitteena pilottikohteen rakentaminen 2012. Uudistetaan metroasemien opastusjärjestelmä automaattimetron käyttöön ottoon 2015 mennessä.
II:3 Kehitetään joukkoliikenteen poikittaislinjoja	HSL, KSV, HKR, Ymk	Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Vuosaaren ja Myyrmäen välille tulevan Jokeri 2 -bussilinjaa edellyttämiä liikennejärjestelysuunnitelmia 17.6.2010. Jokeri 2:n liikennöinti aloitetaan vuoteen 2015 mennessä. Raide-Jokerin toteuttaminen on tavoitteena aloittaa vuoteen 2020 mennessä. Elokuussa 2009 aloitettiin liikenne uudella poikittaislinjalla 56 (Kalasatama - Kannelmäki).
II:4 Edistetään vähäpäästöisyyttä	Ymk, HKL, HKR, muut hallintokunnat	Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi 31.5.2010 päätöksen vähäpäästöisten ajoneuvojen edistämisestä ja ympäristövyöhykkeen perustamisesta Helsinkiin. Kriteerit täyttävälle ajoneuvoille myönnetään 50%:n alennus yleisten pysäköintialueiden pysäköintimaksusta 1.4.2011 alkaen. Etuutta haetaan HKR:n asiakaspalvelusta, joka tarkistaa etuuden ehtojen täyttymisen ja kiinnittää autoon vähäpäästöisyydestä kertovan tarran. Etuus on voimassa kolme vuotta eli vuoden 2013 loppuun. Kriteerejä tarkastetaan vuonna 2013. Maksullisilla pysäköintipaikoilla etuuden käyttö edellyttää ajoneuvokohtaista maksulaitetta. Alennus myönnetään myös asukas- ja yrityspysäköintitunnuksista. Vähäpäästöisyyden kriteerejä noudatetaan myös kaupungin ajoneuvohankinnoissa. Lisäksi kehitetään vähäpäästöisiä ajoneuvoja varten kaa-

		sun jakeluverkostoa ja sähköautojen latauspaikkoja. Helenillä on kaksi sähköautoa ja yleinen latauspaikka Sähkötalon edustalla sekä Hanasaaren alueella. Kaupunki on nimennyt sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän kehittämään koko sähköistyvän liikenteen kokonaisuutta ja valmistelevaan ensivaiheen toimenpiteet huhtikuuhun 2011 mennessä. Työryhmän ehdotuksen mukaan kaupungin julkiseen pysäköintiin toteutetaan 6-10 kokeilupistettä sähköautojen lataukseen. Työryhmä laatii myös suosituksen kaupungin sähköautohankinnoista kokeiluvaiheeseen vuosiksi 2011-2012 kansallisen kehityshankkeen puitteissa. Uusille aluerakennuskohteille kiinteistö-pysäköintiin lisätään vaatimus varautumisesta sähköautojen latauspisteiden lisääntymiseen siten, että vähimmäisvaatimuksena huomioidaan suunnittelu- ja rakennusvaiheessa tarvittavat varaukset sähköautojen latauspisteiden jälkiasennukseen. Tarkempia vaatimuksia työstetään erikoisesti Kalasataman älykkäät energijärjestelmät – hankkeen puitteissa Taske:n ohjauksessa.
II:5 Edistetään kävelyä ja pyöräilyä	KSV, HKR, Rakvv, HKL, Ymk	Pyöräilyn lisäämistavoitteiden toteuttamiseksi käynnistettiin valtuustostrategian 2009-12 mukainen pyöräilyprojekti. Sen tehtävänä on parantaa pyöräilyoloja, jouduttaa oikeanlaisten suunnitteluratkaisujen omaksumista ja toimia pyöräliikenteen painoarvon lisäämiseksi kaikessa päätöksenteossa. Merkittävä muutos on, että pyöräilyä ja jalankulkua kehitetään itsenäisinä liikennemuotoina eikä esimerkiksi kävelykatuja enää nähdä osana pääpyörätieverkkoa. HKR on tehnyt pääreititarkoituksen pyöräreiteistä, joiden talvikunnossapitoa tehostetaan. Useat virastot ja liikelaitokset ovat osallistuneet vuosittain järjestettävään pyöräilytapahtumaan "kilometrikisaan". HKL on käynnistänyt polkupyörien liityntäpysäköinnin kehittämishankkeessa vaiheen, jossa suunnitellaan nykyaikaiseen tekniikkaan perustuva, helppokäyttöinen polkupyörien säilytyskalustesarja laajaan käyttöön koko seudulle toteutettavaksi vuodesta 2013 lähtien. HKL valmistelee myös kaupunkipyörien uutta käyttöönottoa tavoitteena kesä 2012.
II:6 Selvitetään ympäristövyöhykkeen perustamismahdollisuudet	Ymk, KSV, HKL, HKR, HeSa	Khs:n 31.5.2010 päätöksen mukaisesti kantakaupungin alueella (Hakmaentien eteläpuoli) otetaan käyttöön HSL:n tilaamaa bussiliikennettä ja HSY:n jäteautoja koskeva ympäristövyöhyke, jolla kilpailutuksessa sovel-

		letaan tiukempia päästönormeja. Jäteautojen kilpailutuksessa vaatimuk- sena on Euro 5-taso ja busseille Euro 3-taso, mutta uusilta busseilta vaa- ditaan EEV-tasoa.
II:7 Selvitetään ja otetaan käyttöön Helsinkiin soveltuvat liikenteen hallinta- ja hinnoittelukeinot	KSV , Ymk, HKL	Ruuhkamaksujen käyttöönoton vaikutuksia selvittänyt työryhmä luovutti selvityksensä liikenneministerille 1.2.2011. Tässä jatkoselvityksessä läh- dettiin siitä, että ruuhkamaksun tuotto palautetaan alueen liikennejärjes- telmään huolimatta siitä, onko kyseessä vero vai maksu. Jatkotarkastelun pohjana oli kilometripohjainen ruuhkamaksumalli vuoden 2020 tilanteessa. Pysäköintitaksojen ja asukaspysäköintitunnuksen tarkistetut hinnat otettiin käyttöön vuoden 2010 alussa.
II:8 Kehitetään mahdollisuutta kulkea vapaa- ajanmatkat joukkoliikenteellä	HSL, HKL, KSV	HSL kehittää joukkoliikenteen palvelutarjontaa ja linjastoja sekä ajan- tasaista matkustajainformaatiota. Helsingin seudun liikennejärjestelmä- suunnitelman (HLJ2011) luonnos valmistui lokakuussa 2010. Liikennejär- jestelmäpäätös on määrä tehdä maaliskuussa 2011.
II:9 Tarjotaan yrityksille kestävän liikkumisen neuvontaa	HSL, Ymk, HKL, KSV, Taske	HSL kehitti ja tuotti vuonna 2010 liikkumissuunnitelmakonseptin, jota markkinoidaan yrityksille. HSL järjestää aiheesta yrityksille infotilaisuuksia. Toukokuussa 2010 HSL toteutti työmatkasetelikampanjan. Pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyönä käynnistyi kesäkuussa 2008 kolmevuotinen Ekokompassi-hanke, jonka tavoitteena on vahvistaa pää- kaupunkiseudun pienten ja keskisuurten yritysten ympäristöasioiden hal- lintaa. Ymk:n koordinoimassa hankkeessa luodaan malli kevennetylle ja vapaaehtoiselle ympäristöjärjestelmälle. Ympäristöjärjestelmän täyttämi- sen yhtenä kriteerinä on, että yrityksellä on suunnitelma logistiikan ja työ- matkaliikkumisen tehostamiseksi.
II:10 Laaditaan liikkumissuunnitelmia	Kaikki hallinto- kunnat, Ymk, HKR	Liikkumissuunnitelmia ovat tehneet jo ainakin muutamat terveyskeskuk- sen yksiköt, Helen, HKR ja Ymk. KSV on viimeistelemässä liikkumissuun- nitelmaansa. Vuoteen 2016 mennessä liikkumissuunnitelmat pyritään saamaan kaikille virastoille ja laitoksille.
II:11 Kerätään tietoa pienimuotoisen vesiliiken- teen sekä työkoneiden ilmanpäästöistä	Ymk, Liv, Helen, HKR, HKL, Zoo, HelSa	Toimenpide on tarkoitus toteuttaa vuonna 2012. HelSan päästölasken- nassa otetaan huomioon satamien työkoneiden päästöt.
II:12 Laivaliikenteen päästöjen hallinta	HelSa, Helen, Ymk	Viking Line asentaa keväällä 2011 M/S Gabriellaan maasähkölaitteiden edellyttämät laitteet, jotka ovat jo M/S Marielalla. HelSa rakentaa suunnit- telee ja rakentaa satamaan vaadittavat laitteet. Tavoitteena on, että vuon- na 2012 maasähkölaitteita on käytössä Viking Linen Tukholman linjan au-

		tolautoilla. Helen on mukana toteuttamassa asiaa.
II:13 Asetetaan ympäristöperusteiset satama- ja väylämaksut	HelSa , Ymk	HelSa tekee selvityksen käytössä olevista ympäristöperusteisista satamamaksuista.
II:14 Kehitetään sataman päästö- ja ilmanlaatu-arviointia	HelSa , Ymk	Ilmanlaadun mittausasema sijaitsee Eteläsatamassa vuonna 2011. Päästölaskenta tehdään Portensys- mallilla, jonka tietojen keruuta maaliikenteen osalta kehitetään vuonna 2011..
III Katupöly		
III:1 Koko katualueen puhdistamisen hallinta	HKR, HK, Ymk, Rakvv, Palmia, Kv	Esikaupunkialueilla kaupunki hoitaa koko katualueen. Kantakaupungissa kaupunki puhdistaa hiekoitushiekan ajoradoilta. Muuten puhtaanapito kuuluu tontinomistajille.
III:2 Osallistutaan katupölyn torjuntaan liittyviin tutkimushankkeisiin	HKR, Ymk	KAPU-hanke päättyi vuonna 2010. Hankkeen jatkona käynnistyi vuonna 2011 EU:n Life+-rahoituksella nelivuotinen Redust-hanke, jossa selvitetään katupölyn torjunnan parhaita käytäntöjä ja laaditaan ja otetaan käyttöön talvikunnossapidon strategia. Hanketta koordinoi Ymk.
III:3 Selvitetään ja otetaan käyttöön nastarenkaiden käytön vähentämiskeinot	HKR, Ymk	Nasta-hankkeen valmistelutyö on käynnistynyt kaupungin ja eri sidosryhmien yhteistyönä. Valmisteluryhmä teki opintomatkan Tukholmaan ja Osloon helmikuussa 2011.
III:4 Huomioidaan suunnittelussa katujen kunnossapidon tarpeet	KSV, HKR, HKL	Liikennesuunnittelun ohjeistusta kehitetään jatkuvasti, yhtenä kokonaisuutena mukana on myös kunnossapidon näkökulma. Yhteistyötä kunnossapidon asiantuntijoiden kanssa kehitetään.
III:5 Huomioidaan pölyämisominaisuudet katurakentamisessa	HKR, Ymk, HKL	HKR kartoitti vuonna 2009 katukohteet, joissa melua vaimentavia päällysteitä kannattaa kustannustehokkaasti käyttää. Vuoden 2010 lopussa noin 30 % näistä katukohteista oli päällystetty melua vaimentavilla päällysteillä.
III:6 Vähennetään rakennustyömaiden ja katurakennustyömaiden pölyä	Ymk, Rakvv, HKR, Helen, HKL	Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 22.9.2010 uuden rakennusjärjestyksen. Rakennusjärjestyksen mukaan rakennuksen purkamisesta ei saa aiheutua haitallisia melu-, pöly- tai muita vastaavia vaikutuksia ympäristölle. Rakennustyömaan lupahakemukseen on sisällytettävä tarpeelliset suunnitelmat työmaan melu-, pöly- ja muiden haittojen rajoittamisesta. Rakennustyömaiden pölyhaittojen vähentäminen –esite valmistui syksyllä 2010 ja sitä jakavat lupia hakeville Ymk, HKR ja Rakvv.
III:7 Parannetaan katupölyn torjunnassa käytettävän kaluston laatua	HKR, HKL, Palmia, Kv	Kaluston kehitystä selvitetään Redust-hankkeessa. Uutta kalustoa on hankittu edellisten tullessa käyttöön päähän. Palmia on

		hankkinut uuden imulakaisukoneen, joka puhdistaa katupölyn tarkemmin, pienemmillä päästöillä. HKL on hankkinut uuden monitoimivaunun raitio- teiden kunnossapitoon.
III:8 Parannetaan liukkaudentorjunnassa käytet- tävän hiekoitussepin laatua	HKR, Palmia, Kv	Kaupunki käyttää pesuseulottua sepeliä eikä hiekoitussepin laatua voida enää parantaa entisestään pölyämistä vähentävämmäksi.
III:9 Kehitetään suolauksen toteutusta	HKR, Ymk, HKL, Palmia, Kv	Suolaliuoksen levityksessä käytetään kohdistavia suuttimia tavoitteena pölyisimmän alueen eli pientareen kastelu.
III:10 Kehitetään pölyn sidontaa episoditilanteissa	HKR, Ymk, HKL	Vuonna 2010 valmistuneessa pääkaupunkiseudun varautumissuunnitel- massa kastelupyyntöä on nopeutettu niin, että se voidaan lähettää jo, kun PM10-raja-arvo on ylittynyt yhtenä päivänä. HKR ja urakoitsijat saavat suunnitelman mukaisesti myös ennakkotiedon, kun raja-arvo on vaarassa ylittyä. HKR:n ja Ymk:n yhteistyössä on tarkennettu karttaa kasteltavista kaduista.
III:11 Lisätään lumen kuljetuksia erityisesti ajo- reittien läheisyydessä	HKR, Palmia, HKL, Rakvv, Kv, KSV	Lumenkuljetusten määrä vaihtelee suuresti lumimäärän mukaan. Palmia on lisännyt lumenkuljetusta huomattavasti, varsinkin koulukiinteistöjen osalta. Lumen vastaanottopaikat eivät riitä runsaslumisina talvina. Kaupunginjohtaja asetti kesällä 2010 työryhmän kehittämään kadunpitoa hyvän ympärivuotisen kadunpidon varmistamiseksi kaikissa olosuhteissa. Työryhmän esitys toimenpiteistä valmistuu maaliskuussa 2011.
III:12 Nopeutetaan ja aikaistetaan kevätpuhdis- tusta	HKR, Palmia	Resursseja keskitetään kevätpuhdistukseen, joka aloitetaan säiden mu- kaan mahdollisimman aikaisin keväällä.
III:13 Kehitetään työn laatua ja laadunvarmen- nusta	HKR, Kv	Kapu3-hankkeessa valmisteltiin ohjeistus katujen puhtaustason laadun- varmennukseen. Laadunvarmennuksessa käytetään päästöindeksiä, joka perustuu Metropolia-ammattikorkeakoulun Nuuskija-autolla mitattuihin pitoisuuksiin. Redust-hankkeessa kehitetään edelleen laadunvarmentamisen menetel- miä.
<u>IV Energiantuotanto</u>		
Ei esitetty toimenpiteitä. Päätetty kuitenkin seuraavista (jos on):	Helen	Öljy on osittain korvattu maakaasulla Patolan lämpökeskuksessa. Lassi- lan lämpökeskuksessa on siirrytty polttamaan kevyen ja raskaan polttoöl- jyn seosta aikaisemman raskasöljyn sijaan. Maakaasu on tulossa myös Myllypuron lämpökeskukseen korvaamaan öljyä. Toteutetaan IE-direktiivin vaatimat kansalliset toimet vuoteen 2016 men-

		nessä.
<u>V Pienhiukkaset</u>		
V:1 Ohjataan vähäpäästöisten lämmitysjärjestelmien käyttöön	Helen, Rakvv, Ymk, KSV	Harkinnan perusteella tämä toimenpide on käytössä uusia alueita suunniteltaessa. Tontinluovutusehtoihin liitettävistä energiatehokkuusvaatimuksista on valmisteilla ehdotus kaupunginhallitukselle.
V:2 Annetaan pienpolttoa koskevia määräyksiä kaupungin ympäristönsuojelu- ja jätehuoltomääräyksissä sekä varautumissuunnitelmassa	Ymk	Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti jätteiden, myös puutarhajätteen, poltto on kiellettyä kiinteistöllä. Lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteistot on säädettävä, huollettava ja niitä on käytettävä siten, ettei päästöistä aiheudu haittaa terveydelle tai yleiselle viihtyvyydelle eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Vuonna 2010 hyväksytyn pk-seudun ilmanlaadun varautumissuunnitelman mukaisesti ympäristökeskus voi antaa suosituksia pienpolton välttämistä pienhiukkaskaukokulkeuman aikana.
V:3 Osallistutaan pienhiukkasiin liittyviin tutkimushankkeisiin	Ymk, Helen	Ymk ja HKR ovat yhdessä HSY:n kanssa teetäneet hiukkaslähdeanalyysijä Mannerheimintien raja-arvoilytyksistä vuosina 2008-2010. Helen on mukana Strategisen huippuosaamisen keskittymän (SHOK) Energia ja ympäristö -osiossa, Cleenissä kehittämässä pienhiukkasmaitausteknologiaa. Mittauksia on tehty tammikuussa 2011 Hanasaaren lämpökeskuksessa ja Salmisaaren B-voimalaitoksessa.
<u>VII Viestintä, koulutus ja kasvatus</u>		
VII:1 Lisätään katujen puhdistukseen liittyvää tiedottamista eri kohderyhmille: kaupunkilaiset, kiinteistöt, kiinteistöyhtiöt	Ymk, HKR, Kv, HKR, Palmia, HKL	Katupölynhaittojen vähentäminen kiinteistönhoidossa esite valmistui 2010 ja sitä on jaettu katukuilujen kiinteistöille.
VII:2 Suunnitellaan liikkumisenohjauskeskus mahdollisesti perustettavan ekotehokkuuden palvelukeskuksen yhteyteen	HSL, HKL, muut hallintokunnat	Helsingin keskustassa Sanomatalossa 12.12.2010 avattu Ilmastoinfo neuvoo kestävään liikkumiseen. Ilmastoinfo on osa valtakunnallista työ- ja elinkeinoministeriön ja Sitran rahoittamaa kuluttajien energianeuvontakokonaisuutta.
VII:3 Lisätään joukkoliikenteen edistämiskampanjoita ja sisällytetään niihin ilmanlaatutietoutta	HSL, Ymk	HSL kampanjoi joukkoliikenteen edistämiseksi (mm. HSL liikuttaa meitä kaikkia -kampanja ja autottoman päivän kampanja). Reittioppaan päästölaskuri avattiin keväällä 2010 ja siitä järjestettiin tiedotuskampanja.

		Kaupungin virastot ovat ekotukitoiminnan kautta edistääneet pyöräilyviikkoa ja liikkujan viikkoa.
VII:4 Tiedotetaan pienpolttoon liittyvistä suosituksista	Ymk	Pk-seudun yhteinen pienpolttoa koskeva tiedotuskampanja toteutettiin vuonna 2009 ja se on tarkoitus toteuttaa seuraavan kerran vuonna 2011.
VII:5 Vähennetään joutokäyntiä	HKR, HKL , poliisi, Ymk	Helsinki osallistui pääkaupunkiseudun yhteiseen joutokäynnin tehovalvontakampanjaan, joka järjestettiin 14.-18.2.2011. Pk-seudun kunnat ja HSY tiedottivat kampanjasta yhteisellä tiedotteella. Joutokäyntiä ei ole vielä asetettu sopimuksiin.
VII:6 Järjestetään taloudellisen ajotavan koulutusta	Kaikki hallintokunnat	Ymk järjesti virastoille tutustumistahtuman taloudellisen ajotavan koulutukseen kevättalvella 2009. HKL järjestää raitiovaunun ja metron kuljettajille ennakoivan ajon koulutusta.
VII:7 Kehitetään kaupunkien välistä yhteistyötä ympäristökasvatuksessa	Ymk , Opev, Sosv	Ekotukitoiminnassa on tehty yhteistyötä muiden Helsingin seudun kuntien kanssa. Koululaisille, opiskelijoille ja opettajille on tarjottu ympäristöntutkimuskursseja.
VII:8 Lisätään kaupunkilaisten ilmanlaatutietoutta ja edistetään kestäviä liikkumistapoja	Ymk, Opev , HKL, HKR, KSV, muut hallintokunnat	Päiväkotien henkilökunnalle on järjestetty ilmanlaatukoulutusta keväällä 2010. Koululaisille, opiskelijoille ja opettajille on tarjottu ilmanlaatukoulutusta (ml. ilmanlaadun määrittämistä laboratoriomenetelmillä). Sanomatalossa 12.12.2010 avattu Ilmastoinfo kampanjoi kestävien liikkumistapojen edistämiseksi.